

ترانزیت دارو از چابهار به جهان اسلام

در روزهای اخیر خبرهایی از تولید داروهای چینی در چابهار به گوش رسید. همان‌طور که مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار از پیشنهاد چینی‌ها برای تولید دارو در این منطقه با هدف توزیع و مصرف در کشورهای مسلمان با برند حلال خبر داد. وی در این رابطه به ایسنا گفته بود: درخواست این کار را چینی‌ها داده‌اند و قصد دارند به منظور تولید دارو در این منطقه آزاد سرمایه‌گذاری کنند. در عین حال باید بدانیم که چینی‌ها در زمینه تولید دارو موفق هستند و بازارهای مناسبی نیز دارند. با این وجود، به سراغ دانشگاه علوم پزشکی ایرانشهر و چابهار رفتیم و آنها از این امر ابراز بی‌اطلاعی کرده و به «آرمان» توضیح دادند: ظاهراً این موضوع در حد حرف و پیشنهاد است. چینی‌ها به دلیل ظرفیت و نوع پوشش گیاهان دارویی مرغوب منطقه این پیشنهاد را مطرح کرده‌اند و اگر موضوع مصرف داخلی دارو به وجود بیاید باید آن زمان در مورد کاربرد و کیفیت داروهای چینی صحبت کرد.

تولید داروی چینی در چابهار

با این حال مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار در گفت و گو با «آرمان» می‌گوید: دو هفته قبل ما نشستی را در دانشگاه ایالت جانسو چین برگزار کردیم و محور اصلی این کنفرانس پروژه سی‌پک (اجرای پروژه‌های چین در پاکستان) بود. در این اجلاس بحث و تبادل نظرهایی در این باره صورت گرفت و از ایران یک هیات به این اجلاس دعوت شده بود که من نیز در این هیات حضور داشتم. ما در حاشیه این مراسم بازدیدهایی از شرکت‌های مختلف در ایالت جانسو داشتیم که یک منطقه صنعتی به نام شهر دارو در آن قرار داشت و تعداد خیلی زیادی از شرکت‌های دارویی چین در آن شهرک صنعتی مستقر بودند. عبدالرحیم کردی در ادامه می‌افزاید: به پیشنهاد چینی‌ها ما بازدیدی از شرکت‌های داروسازی مستقر در آن شهرک انجام دادیم و جلسات مفصلی برگزار شد. آنها می‌گفتند که ما مطالعات بسیاری در زمینه ظرفیت‌های دارویی کشورهای مسلمان انجام دادیم و در این مطالعات به این نتیجه رسیدیم که لازمه ورود ما به بازارهای کشورهای مسلمان با برند حلال دارو، باید از طریق یک کشور مسلمان مانند ایران صورت بگیرد. آنها معتقد بودند که تولیدات‌شان باید در یک کشور اسلامی به‌طور مشترک انجام شود و اعتماد برای مردم مسلمان ایجاد شود. او با اشاره به احداث شهرک لوازم پزشکی در چابهار اظهار می‌کند: ما در سال‌های گذشته یک شهرک تخصصی لوازم پزشکی را برای منطقه آزاد چابهار تعریف کرده بودیم که یک واحد در نجا مستقر شده و در حال بررسی و آماده‌سازی زیرساخت‌ها هستیم. واحدهای دیگر هم درخواست داده‌اند و در حال شکل‌گیری شهرک تخصصی لوازم پزشکی هستیم. با توجه به مطالعات بازاری که در منطقه ایجاد شده است و با توجه به دسترسی‌هایی که منطقه چابهار به کشورهای اسلامی دارد، این یک مزیت بزرگ برای ترانزیت دارو محسوب می‌شود، ما از پیشنهاد چینی‌ها استقبال و برنامه خودمان را برای شهرک تخصصی لوازم پزشکی به آنها ارائه کردیم. آنها نیز گفتند که واحدهای تولید دارو در شهرک چابهار استقرار پیدا کنند. از آن شرکت‌ها تمایل داشتند به صورت مستقل کار کنند و هم می‌خواستند فعالیت‌شان مشترک با شرکت‌های داروسازی ایرانی باشد. جمع‌بندی مباحث ما بر این شد که در دو ماه آینده چینی‌ها یک هیات از مجموعه شرکت‌های کوچک و متوسطی که تمایل به همکاری دارند به چابهار بیایند و تلاش می‌کنیم توافقات اولیه را به امضا برسانیم.

مطالعه چینی‌ها روی اقلیم چابهار

کردی درباره پوشش گیاهان دارویی منطقه و چابهار می‌افزاید: نکته‌ای که ما را بر اجرایی شدن این پیشنهاد امیدوار می‌کرد این بود که آنها اطلاعات قوی و غنی از توانمندی‌های دارویی ایران و استان سیستان و بلوچستان داشتند. آنها به خوبی می‌دانستند که گیاهان دارویی و مواد خامی که در دارو کاربرد دارد در کجای ایران و چابهار کشت و زمینه تولید دارد. در بعضی از گزارش‌های آنها از شیره برخی از درختان نام برده می‌شد که دقیق در کدام منطقه ایران و استان سیستان و بلوچستان رشد می‌کند و این برای ما جالب بود.

این مقام مسئول در پاسخ به این سوال که برای اشتغال‌زایی در مناطق محروم چابهار و کشاورزانی که به دلیل خشکسالی کارشان را تعطیل کرده‌اند چه برنامه‌ای دارید، اظهار می‌کند: قطعا یکی از برنامه‌های ما در رابطه با این موضوع است و طبق قوانین منطقه آزاد، شرکت‌های خارجی که در مناطق آزاد فعالیت‌شان را شروع می‌کنند، اجازه دارند 10 درصد از نیروهای کارشان را از کشورشان به آن منطقه بیاورند و 90 درصد دیگر باید نیروی بومی باشد. این یکی از شروط ما نیز است که در یک دوره زمانی مشخص نیروهای خارجی از فرآیند تولید خارج و از نیروهای بومی منطقه و داخلی استفاده شود. با توجه به پوشش گیاهان دارویی که ما در استان‌های شرقی ایران از جمله خراسان، کرمان و سیستان و بلوچستان داریم، به نظر می‌رسد یک زمینه اشتغال و تولید گیاهان دارویی کم‌آب‌بر برای روستاییان و عشایر ایجاد خواهد شد. او در پایان درباره مصرف داخلی داروهای چینی هم گفت: قطعا یکی از اهداف چینی‌ها بازار داخلی ایران است و تاکید ما بر این است که از ظرفیت تولید دارو در داخل کشور نیز استفاده شود. آنها هم اعتقاد دارند که باید از ظرفیت‌های ایران در این زمینه استفاده شود.

سردرگمی واردکنندگان دارو

هرچند تولید دارو در چابهار تا چه اندازه می‌تواند به بازار داخلی ایران کمک کند و این در شرایطی است که به دلیل نوسانات قیمت ارز این موضوع با چالش مواجه شده است. به دنبال نوسانات نرخ ارز در کشور، برای آن دسته از واردکنندگان کالاهای حیاتی مثل دارو، این ابهام پیش آمد که قرار است با چه نرخ ارزی دارو وارد کنند و اگر قرار باشد دولت هیچ ارزی به آنها اختصاص ندهد، قطعا قیمت دارو گران می‌شود. در نتیجه، بیماران آسیب می‌بینند. محمدرضا دری، دبیر انجمن داروسازان تهران در این رابطه به مهر گفت: کمبودهای دارویی باعث آزار و اذیت مردم و بیماران می‌شود و مسئولان امر باید به فکر باشند و تفاوت نرخ ارز را پرداخت کنند تا شاهد بروز این مشکلات در حوزه دارویی نباشیم. این روند پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز، باعث شده واردکنندگان ندانند ارز را باید از چه کسی بگیرند. از همین رو، بسیاری از ثبت سفارش‌های دارویی انجام نمی‌شود. حالا باید دید که با توجه به مشکلاتی که در چند سال گذشته داروهای چینی در ایران به وجود آورده‌اند، استقرار شرکت‌های داروسازی چینی تا چه اندازه می‌تواند در تامین داروی کشور و اشتغال‌زایی برای مردم محروم استان سیستان و بلوچستان مفید واقع شود، بدون تردید چینی‌ها به خوبی می‌دانند که با اعتماد سازی در ایران و کشورهای همسایه با توجه به اقلیم و ظرفیت گیاهان دارویی در استان سیستان و بلوچستان می‌توانند با ترانزیت دارو به اهداف‌شان برسند.

روزنامه آرمان - وحید استرون